"RACISME DONKER KONTINENT. CLICHÉS, STEREOTIEPEN EN FANTAZIEBEELDEN OVER ZWARTEN IN HET KONINKRIJK BELGIË".

NCOS, Wit over Zwart/Le Noir du Blanc, Brussel 1991, 205p.

De tentoonstelling "Wit over Zwart" die vorig jaar opgesteld was in het Amsterdams Tropenmuseum, liep ook in het trefcentrum "De Markten" te Brussel van 3 april tot en met 30 juni met als titel "Wit over Zwart/Le Noir du Blanc".

Aan de hand van meer dan duizend afbeeldingen en voorwerpen werd een thematisch overzicht opgebouwd van de beeldvorming van blanken over zwarten. In feite vertellen deze afbeeldingen niets over de werkelijkheid van zwarten. Meer nog, ze geven ons een vertekend beeld van hen. De afbeeldingen maken vooral duidelijk wat "witten" dachten en nog vaak denken over "zwarten". Men krijgt een beeld van de rol die zwarten speelden in de Europese geschiedenis en maatschappij. "Wit over Zwart/Le Noir du Blanc" is het verhaal van de stereotiepen die blanken creëerden en die als een pletwals over de zwarte werkelijkheid heen gingen/gaan. Het resultaat is een taai vlies van vooroordelen dat leidt tot veroordelen. Stereotiepe beeldvorming, vooroordelen en racisme hebben discriminatie als reden van bestaan.

Ook de Belgische verbeeldingskracht heeft het ontstaan gegeven aan een hele waaier van soms heel aparte stereotiepen en vooroordelen over Kongo/Zaire en Afrika. Naar aanleiding van de tentoonstelling en naast het werk van Jan NEDERVEEN PIETERSE "Wit over Zwart. Beelden van Afrika en zwarten in de westerse populaire cultuur" (zie boekbespreking Afrika Focus, Vol. 7, nr. 1, 1991, p. 59-62) verscheen er ook het boek "Racisme Donker Kontinent" waarin 15 Vlaamse en Franstalige auteurs zich langs allerlei weinig betreden paden diep in de verbijsterende wereld van de beeldvorming over Afrika waagden. Het boek bevat een reeks artikelen over onder meer het beeld van niet-westerse culturen in schoolboeken, stereotiepen rond tribalisme in Rwanda en Burundi, beeldvorming in romans en in de affiches van NGO's, de problematiek van de adoptie en de beeldvorming daaromtrent. Het werd een onthutsend verslag van een safari door de jungle in ons hoofd. Het geheel werd geïllustreerd met een vijftigtal zwart-wit foto's.

DUITSLAND 1987
"Nu zie je wat ze
met al die dingen
voor de Derde
Wereld doen."

USA 1936

Wit over Zwart is een realisatie van de stichting Cosmic Illusion
Productions uit Amsterdam.

Het echte donkere kontinent bestaat enkel in onze verbeelding. Overal ter wereld wortelen de lianen van een taai racisme in die kollektieve fantaziewereld; we kunnen er alleen van verlost raken als we de donkerste hoeken ervan durven verkennen.

Boekbespreking door :

Patrick WYMEERSCH
College voor de Ontwikkelingslanden (RUCA)
Middelheimlaan 1
2020 Antwerpen

Every issue of AFRICA FOCUS provides in the AFRICA REVIEW a survey of one or two African Countries. The choice is related, if possible, to articles published in the issue.

The survey of the following countries has already been published :

ALGERIA in Vol. 7, nr. 3

ANGOLA in Vol. 4, 1988, nr. 3-4

BENIN in Vol. 5, 1989, nr. 1-2

BURUNDI in Vol. 7, 1991, nr. 2

BOTSWANA in Vol. 6, 1990, nr. 2

IVORY COAST in Vol., 7, 1991, nr.2

KENYA in Vol. 7, 1991, nr. 1

LIBERIA in Vol. 4, 1988, nr. 1-2

LIBYA in Vol. 4, 1988, nr. 3-4

MADAGASCAR in Vol. 6, 1990, nr. 1

MALI in Vol. 5, 1989, nr. 3-4

MOROCCO in Vol. 6, 1990, nr. 2

NIGERIA in Vol. 5, 1989, nr. 3-4

RWANDA in Vol. 6, 1990, nr. 1

SWAZILAND in Vol. 7, 1991, nr. 3

SOUTH-AFRICA in Vol. 5, 1989, nr. 1-2

TANZANIA in Vol. 7, 1991, nr. 1

TOGO in Vol. 4, 1988, nr. 1-2

ZAIRE in Vol. 4, 1988, nr. 1-2

ZIMBABWE in Vol. 6, 1990, nr. 3-4